Lietas Nr. 133095416
Lietas arhīva Nr. 1-0068-17/9

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2017.gada 10.februārī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Naruška

izskatīja rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/, personas kods /personas kods/, (turpmāk - Sūdzības iesniedzēja) sūdzības par Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes 2016.gada 23.septembra lēmumu Nr.D57/10/ZV202011/1.

Aprakstošā daļa

Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes Specifisko uzdevumu nodaļas amatpersonas, pamatojoties uz Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes 2016.gada 26.jūlija vadības uzdevumu Nr.10-39/RPOP-16447-vu (turpmāk Vadības uzdevums), veicot pārbaudi SIA /nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, veikalā /adrese/, konstatēja, ka SIA /nosaukums/ pārdevēja Sūdzības iesniedzēja 2016.gada 27.jūlijā plkst.12.17 pārdeva nepilngadīgai personai (dzimusi /datums/.gadā) alkoholisko dzērienu (Cēsu Džons Long Drink Mojito, tilp.0,5 1, alk.5%, akcīzes nodokļa marka Nr.RF 1232373), pārkāpjot Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otro daļu. Tādējādi Sūdzības iesniedzēja ar šādu rīcību izdarīja administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 155.panta trešajā daļā, par ko 2016.gada 27.jūlijā amatpersona Sūdzības iesniedzējai sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.ZV202011.

Ar Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes (turpmāk – Iestāde) 2016.gada 15.augusta lēmumu Nr.D57/10/ZV202011 Sūdzības iesniedzēja saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 155.panta trešās daļas un viņai uzlikts naudas sods 280 *euro* apmērā, sadalot to pa daļām uz 6 mēnešiem.

Minēto lēmumu Sūdzības iesniedzēja pārsūdzēja.

Ar Iestādes 2016.gada 23.septembra lēmumu Nr.D57/10/ZV202011/1 (turpmāk - Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā noradīti šādi apsvērumi.

Starp lietas materiāliem atrodas vairāki procesuālie dokumenti - 26.07.2016 atļauja, 27.07.2016 apliecinājums, 27.07.2016 akts un 26.07.2016 lēmums Nr.394-ls, kuri noformēti atbilstoši Ministru kabineta 20.08.2013. noteikumu Nr.619 "Kontrolpirkumu veikšanas kārtība" prasībām. No minēto dokumentu satura ir redzams, ka Iestādes darbinieki 27.07.2016 kontrolpirkumā iesaistīja nepilngadīgu personu (jaunieti, kurš dzimis /datums/gadā), lai veiktu kontrolpirkumus tirdzniecības objektos, tajā skaitā SIA /nosaukums/ veikalā (turpmāk - Veikals). 15.08.2016 lietas izskatīšanas laikā Sūdzības iespiedzēja iepazīstināta ar lietas materiāliem, tajā skaitā ar minēto atļauju, apliecinājumu, aktu un lēmumu Nr.394-ls (aizklājot nepilngadīgas personas un tās likumiskā pārstāvja personas datus, lai ievērotu Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasības). Pie tam 22.08.2016 RPP OVDUP atbildēja (vēstules Nr.10- 4/RPOP-16-516-ap) Sūdzības iesniedzējai uz viņas iesniegumu, kura viņa pauda šaubas par kontrolpirkumā iesaistītās personas vecumu, un atkārtoti norādīja, ka kontrolpirkumā iesaistītā persona bija nepilngadīga, t.i. 17 gadus veca. Ņemot vērā iepriekš minēto, nav pamata apšaubīt, ka kontrolpirkumā bija iesaistīta un kontrolpirkumu veica tieši dokumentos minētā nepilngadīgā persona.

Saistībā ar Sūdzībā norādīto, ka ir pretrunas starp procesuālo dokumentu noformēšanas laikiem, kā arī tie ir viltoti, secināts sekojošais.

Noformētajā apskates protokolā ir norādīts apskates sākuma laiks (plkst.12.17). Šis laiks atbilst vecākās inspektores B.Visitovas ziņojumā (Nr.10-4/RPOP-16-906-zi) norādītajam kontrolpirkumā veikšanas laikam, līdz ar to nav pretrunu, jo Veikala apskate tika uzsākta uzreiz kā tika konstatēts pārkāpums. Pie tam apskates protokola pirmajā teikumā ir aprakstīta Veikala atrašanās vieta un izvietojums, kas norāda, uz to, ka apskate sākotnēji bija veikta no ārpuses un tikai pēc tām tika veikta iekštelpu apskate. Apskates protokolu ir parakstījusi vecākā inspektore G.Gaiķe kā apskates protokola sastādītāja, kā arī vecākā inspektore B.Visitova kā persona, kura piedalījās apskates veikšanā. Tāpat apskates protokolā kā persona, kura piedalījās apskates veikšanā, parakstījusies Sūdzības iesniedzēja, lai arī sūdzībā norādījusi nepatiesu informāciju, ka apskates protokolu viņai neviens nebija iedevis izlasīt.

Veikala pārbaudes laikā vecākā inspektore B.Visitova pieņēma paskaidrojumu no Sūdzības iesniedzējas (no plkst.12.40 - plkst.12.55) un liecību no nepilngadīgās personas (no plkst.12.50 - plkst.13.03). No minētā izriet, ka laika posmā no plkst.12.50 - plkst.12.55 ir laiks, kad B.Visitova pieņēma gan paskaidrojumu no Sūdzības iesniedzējas, gan liecību no nepilngadīgas personas. Šajā laikā vecākā inspektore B.Visitova uzdeva jautājumus Sūdzības iesniedzējai un, lai precīzi noskaidrotu visus lietas apstākļus, uzsāka uzdot precizējošus jautājumus nepilngadīgai personai. Nenoskaidrojot precīzu informāciju par kontrolpirkuma gaitu no nepilngadīgas personas, pastāvēja iespēja, ka Sūdzības iesniedzēja sniegs pretrunīgu paskaidrojumu. Gan paskaidrojumu, gan liecību ir parakstījušas personas, kuras sniegušas liecības un kuras arī atbild par paskaidrojumā vai liecībā sniegtās informācijas patiesumu. Abos minētajos dokumentos personas ir veikušas pašrocīgus ierakstu par to, ka uzrakstītais atbilst viņu teiktajam. Ne Latvijas APK, ne citos normatīvajos aktos nav noteikts, kādai jābūt paskaidrojuma vai liecības veidlapai. Rīgas pašvaldības policijas izstrādātā paskaidrojuma un liecības veidlapa neparedz, ka tā ir jāparaksta RPP darbiniekam, kurš pieņem paskaidrojumu vai liecību.

Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts plkst.12.30, līdz ar to nav saprotams Sūdzības iesniedzējas iebildums, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir noformēts vienlaicīgi ar citiem dokumentiem, jo plkst.12.30 vecākā inspektore B.Visitova neformēja nevienu citu dokumentu.

Administratīvā pārkāpuma protokola 11.ailē ir veikti neatrunāti labojumi, kuri neietekmē lietas būtību, jo konkrētais dokuments ir identificējams pēc t ā numura (vecākās inspektores B.Vistovas ziņojums Nr.10-4/RPOP-16-906-zi). Sūdzībā norādītais apgalvojums, ka Sūdzības iesniedzēja nav iepazīstināta ar šo dokumentu, neatbilst patiesībai, jo Sūdzības iesniedzēja bija iepazīstināta ar visiem lietas pierādījumiem. Pie tam sūdzības tekstā Sūdzības iesniedzēja vairākas reizes atsaucas uz šo dokumentu, tāpēc nav šaubu, ka viņa ar to bija iepazinusies.

Izvērtējot lietas materiālus kopumā un savstarpējā sakarībā, nav konstatētas procesuālās kļūdas vai nepareiza tiesību normu interpretācija, līdz ar to nav pamata apšaubīt Lēmuma tiesiskumu un pamatotību.

Vērtējot sūdzību, Iestāde secina, ka tajā ir vairākas pretrunas, piemēram, par to, ka Sūdzības iesniedzēja nav iepazīstināta ar apskates protokolu (lai arī pati to ir parakstījusi), kā arī vairāki aplami un nepatiesi apgalvojumi, piemēram, par to, ka procesuālie dokumenti ir viltoti vai arī izmantoti citas personas dati (kas atspēkots iepriekš), vai arī tas, ka persona, kura veica kontrolpirkumu ir pilngadīga un ir vietējās (Imantas) apkaimes iedzīvotājs. Iestādes rīcībā ir informācija par kontrolpirkumā iesaistītās nepilngadīgās personas faktisko dzīvesvietu, kura neatrodas nedz Imantas apkaimē, nedz Pārdaugavā. Sūdzībā norādītos nepamatotos argumentus jāuzskata par mēģinājumu izvairīties no administratīvās atbildības, jo tas ir Sūdzības iesniedzējas interesēs.

Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otrajā daļā un Latvijas APK 155.panta trešajā daļā ietverto tiesību normu mērķis ir liegt iespēju nepilngadīgām personām iegādāties alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus un mazināt to iespējamās kaitīgās sekas, ko nepilngadīgai personai var radīt šo preču un produktu lietošana. Tādējādi, ievērojot Sūdzības iesniedzējas darba īpatnību - tai skaitā alkoholisko dzērienu tirdzniecība, Sūdzības iesniedzējai bija ar īpašu rūpību jāievēro alkoholisko dzērienu pārdošanas īpatnības, novēršot jebkādu risku, ka šāda veida izstrādājums tiek pārdots nepilngadīgajai personai.

Iestāde uzskata, ka Sūdzības iesniedzēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības un konkrētā lietā nav konstatēti apstākļi, kas var kalpot par pamatu administratīvā soda atcelšanai. Savukārt attiecībā uz piemēroto soda apmēru konstatēts, ka piemērots ir minimālais normā paredzētais soda apmērs, līdz ar to secināms, ka papildus lietderības apsvērumus iestādei attiecībā uz soda apmēru nebija jāizdara, jo to, ka šāds soda apmērs ir atbilstošs konkrētajam pārkāpumam, jau izvērtējis likumdevējs, paredzot attiecīgu minimālo sodu.

Nepiekrītot Lēmumam, Sūdzības iesniedzēja vērsās Rīgas rajona tiesā, lūdzot atcelt Iestādes Lēmumu. Sūdzība izteiktie iebildumi ir identiski sākotnējai sūdzībai Iestādei.

Rīgas rajona tiesā saņemti Rīgas pašvaldības policijas pārstāvja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Iestādei bija tiesības kontrolpirkuma veikšanai iesaistīt nepilngadīgu personu, pamatojoties uz likuma „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 6.punktam, Ministra kabineta noteikumu Nr.619 „Kontrolpirkuma veikšanas kārtība" 4., 5.punktu.

Sūdzības iesniedzējas norāde, ka viņai ir licies, ka persona, kura veica kontrolpirkumu ir pilngadīga un tādēļ nav pārliecinājusies par personas vecumu, nevar tikt uzskatīta par attaisnojošu apstākli, lai Sūdzības iesniedzēju nesauktu pie administratīvās atbildības, jo Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otrā daļa *expressis ver bis* noteikts, ka, lai pārliecinātos par personas vecumu, mazumtirgotājam ir pienākums pieprasīt, lai persona uzrāda personu apliecinošu dokumentu.

Pieteicējai piemērota minimālā Latvijas APK 155.panta trešajā daļā paredzētā sankcija, proti 280 *euro*, līdz ar to naudas soda apmērs Iestādei nebija jāpamato ar apstākļiem, kas ņemami vērā saskaņā ar Latvijas APK 32.panta otro daļu. Nosakot minimālo iespējamo soda apmēru par šāda veida pārkāpumu, lietderības apsvērumus ir izdarījis likumdevējs.

Iestādes ir novērtējusi visus pierādījumus saskaņā ar Latvijas APK 244.pantu, proti, novērtējusi pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas. Pamatojoties uz iepriekš minētām tiesību normām un lietas faktiskiem apstākļiem **lūdz tiesu noraidīt Sūdzības iesniedzējas sūdzību par Iestādes Lēmumu.**

Motīvu daļa

Latvijas APK 288.panta pirmā daļa noteic, ka Lēmumu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, kā arī cietušais var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc deklarētās dzīvesvietas [..].

Latvijas APK 289.$^{12}$panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas vienozīmīgi ir par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai tiesa nekonstatē.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.pantu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas, aplūkojot tos visus kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka Sūdzības iesniedzēja ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība Latvijas APK 155.panta trešajā daļā.

Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otrā daļa noteic, ka alkoholiskos dzērienus aizliegts pārdot personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem, un šīs personas nedrīkst tos iegādāties. Lai pārliecinātos par personas vecumu, mazumtirgotāja pienākums ir pieprasīt, lai persona uzrāda personu apliecinošu dokumentu.

Tiesa atzīst, ka Iestāde, izskatot administratīvās lietas materiālus, pareizi konstatēja, ka Sūdzības iesniedzēja ir pārkāpusi „Alkoholisko dzērienu aprites likuma" 6.panta otrā daļas prasību, par ko sabiedrībai piemērots administratīvais sods, kas paredzēts par Latvijas APK 155.panta trešajā daļā.

Pārdevējai ir jānodrošina, ka alkoholiskie dzērieni netiek pārdoti nepilngadīgām personām, tostarp, pieprasot pircējam uzrādīt personu apliecinošu dokumentu. Konkrētajā gadījumā pārdevēja nenodrošināja Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.panta otrajā daļā noteikto aizliegumu pārdot alkoholisko dzērienu personai, kura nav sasniegusi 18 gadu vecumu.

Izvērtējusi Lēmumā norādīto pamatojumu, tiesa secina, ka pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar ko izmanto Latvijas APK 289.$^{13}$panta trešajā daļā noteikto un pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai daļā par sūdzības iesniedzēja vainu un sodu.

Tiesa nekonstatē, ka iestāde nebūtu pienācīgi noskaidrojusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo Lēmums balstīts uz pierādījumiem, kas, izskatot sūdzību, ir pilnībā izvērtēti.

Ziņas par faktiem, kas liktu apšaubīt lietā iegūto pierādījumu pieļaujamību vai ticamību, tiesā netika iegūtas. Tiesā tāpat nav iegūti tādi pierādījumi, kas nebūtu zināmi iestādei uz lēmuma pieņemšanas brīdi.

Izskatot sūdzību, tiesa nekonstatē citus vai jaunus Sūdzības iesniedzējas norādītus argumentus vai apstākļus, kas izslēgtu atbildību par administratīvo pārkāpumu, kas būtu par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai vai administratīvās lietvedības izbeigšanai.

Iestāde Lēmumā sniegusi argumentus uz Sūdzības iesniedzējas sūdzībā norādītajiem iebildumiem, kas ir identiski tiesā iesniegtajai, un izvērtējusi tos kopsakarā ar visiem lietas materiāliem, tāpēc tiesa atzīst, ka Iestādes konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz tiem balstītie secinājumi, ir pareizi un Iestādes Lēmumā ietvertais pamatojums ir pilnībā pietiekams. Tiesa uzskata par nevajadzīgu atkārtoti sniegt izvērstu argumentu izklāstu.

Citus apelācijas sūdzībā ietvertos argumentus tiesa nevērtē, jo neuzskata tos par juridiski nozīmīgiem. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savos nolēmumos ir vairākkārt norādījis, ka tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā lietas izlemšanai uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 11.marta spriedumu lietā Nr. SKA-66/2010 14.pkt.; Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 1.jūlija rīcības sēdes lēmums lietā Nr. SKA-584/2013 10.pkt.).*

Saskaņā ar Latvijas APK 22.pantu administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Ar Iestādes 2016.gada 15.augusta lēmumu Nr.D57/10/ZV202011 Sūdzības iesniedzējai piemērots naudas sodu 280 *euro*. Minētais sods tiesas ieskatā ir adekvāts, jo tā ir naudas soda minimālā sankcija. Tā kā lietā ir konstatēts atbildību mīkstinošs apstāklis – saskaņā ar Latvijas APK 33.pantu, tas, ka Sūdzības iesniedzēja ir valsirdīgi nožēlojusi izdarīto un, ka atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti, tiesa atzīst, ka Iestāde pamatoti piemērojusi Sūdzības iesniedzējai minimālo naudas sodu, kas paredzēts Latvijas APK 155.panta trešajā daļā.

Izvērtējot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Sūdzības iesniedzējas sūdzība ir nepamatota un tādēļ noraidāma, bet Lēmums atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.$^{12}$ panta otrās daļas 1.punktu, 289.$^{13}$ pantu, 289.$^{18}$ panta pirmo daļu tiesa

n o s p r i e d a:

Rīgas pašvaldības policijas Operatīvās vadības un drošības uzraudzības pārvaldes 2016.gada 23.septembra lēmumu Nr.D57/10/ZV202011/1 atstāt negrozītu, bet /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Naruška